

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

וירא

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ב

(תרגום הפשי)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושמונה לבריאה

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved Ones
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

א. קח נא את בנך

בקשר לנסיון העקדה, אשר היה העשירי מבין „עשרה נסיונות (אשר) נתנסה אברהם אבינו”,² נאמר בגמרא,³ שדברי ה' אל אברהם בלשון בקשה „קח נא את בנך...” – משמעותם היא: „ניסיתך ככמה נסיונות ועמדת בכולן, עכשיו עמוד לי בנסיון זה שלא יאמרו אין ממש בראשונים”.

יש להבין: מהי הסיבה לכך שאילו לא היה אברהם עומד בנסיון העקדה היו אומרים „אין ממש בראשונים”? דבר זה היה מראה שאין לו מסירות נפש גדולה כל כך כפי שדרוש לנסיון העקדה. אך אין זו הוכחה, שכל הנסיונות הקודמים שבהם עמד אברהם – אין להם ממש⁵ ובמיוחד כאשר נסיון העקדה היה הנסיון הקשה ביותר.⁶

(1) תרגום ירושלמי פרשתנו כב, א. פדר"א פל"א. מפרשי המשנה אבות פ"ה מ"ג. ובכ"מ.
(2) אבות שם.
(3) סנהדרין פט, ב. ועד"ז בתנחומא פרשתנו כב. פרש"י על הפסוק.
(4) פרשתנו כב, ב.
(5) ומה שפירש בערוך לנר ש „ראשונים” קאי על הנסים שעשה לו הקב"ה, שלא יאמרו שהיו חנם, לכאורה הוא דוחק גדול. ומובן שאין לפרש כן בפרש"י „פשוטו של מקרא” לכן ה' למקרא.
(6) לכאורה יש לומר, ע"פ המבואר בכ"מ (ד"ה זה יום תרצ"ד – סה"מ קונטרסים ח"ב ע' 642. ובכ"מ. וראה גם לקו"ש [המתורגם] ח"ב ע' 82) שבנסיון העקדה ה' שינוי טבע מדותיו, עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה, עובד מיראה, דלא כטבעו, אברהם אהבי, שזה מגלה שגם (העבודה –) הנסיונות לפניו היו לא מהמת טבעו. אבל אין זה מתרץ הקס"ד לומר ש „אין ממש בראשונים”, כי גם אם ה' זה מצד טבעו, הרי ה' זה נסיון ובפרט – המס"ג בפונט באור כשדים. וראה לקמן בפנים.

ב. מסירות נפש – בכל דור ודור

ידועה השאלה הכללית,⁷ על פרשת העקדה, שהיא „כל קרן ישראל וזכותם לפני אביהם שבשמים, ולכן היא שגורה בפינו בתפלתנו כל היום”:⁸

מדוע אנו מזכירים „תמיד עקדת אברהם את יצחק, יותר מעקדת כל החסידים והקדושים שמסרו עצמם על קדושת ה' יתברך, כגון ר' עקיבא וחבריו וכל הקדושים אשר בכל דור ודור”⁹ ובמיוחד כאשר אצל אברהם הרי „ה' דבר בו קח נא”, אך לא כן אצל „קדושים שמסרו נפשם על קדושת ה' גם כי לא דבר ה' בס”:¹⁰

ואין די בתשובה, שלאדם קשה הרבה יותר למסור את נפש ילדו על קידוש ה' מאשר. למסור את נפש עצמו¹¹ – כי גם בדור מאוחר הרבה יותר התרחש הנסיון המפורסם של „חנה ושבעת בניה”¹², וכפי שהיא בעצמה אמרה¹³: „אתה (אברהם)

(7) לשון האברבנאל שם.
(8) ראה עיקרים מאמר ג' פל"ו. אגה"ק סכ"א. סה"מ תרע"ח ע' רפג. תפר"ח ע' קב. ובכ"מ, וראה גם בית רבי פכ"ד (סא, ב) בהערה. פרי הארץ (לרמ"מ מהאראדאק) פ' וירא (ה, סע"א).
(9) ל' העיקרים שם.
(10) אגה"ק שם. ועד"ז בכ"מ.
(11) ראה גם מאמרי אדמו"ר הוקן על פרשיות התורה (בראשית שמות) ס"ע קכת. ובכ"מ.
(12) ראה גיטין נז, ב (ובכ"מ): אשה ושבעה בני. ובמ"א (איכ"ר פ"א, נז. פס"ר פמ"ג. ועוד): מרים בת תנחום (נחתום. מנחם). „חנה” נזכר ביל"ש תהלים רמז תתעג, יוסיפון (פ"ט), אגרת השמר להרמב"ם ד"ה המין (והסוג) השלישי במדרגת הנהרגים, מנורת המאור לר"י אלנקוה פרק התפלה ה' התעניות (כרך ב' ע' 337); פרק התשובה ה' תשובה (כרך ג' ע' 122). ועוד.
(13) גיטין שם. ועוד.

לעילוי נשמת
הרה"ח הרה"ת אי"א
ר' יקותיאל מנחם ע"ה
ב"ר שרגא שליט"א
ראפ

חסיד ומקושר בכל נימי נפשו
לכ"ק אדמו"ר מה"מ
משגיח ומשפיע
בישיבת תומכי תמימים
ליובאוויטש המרכזית 770
ניהל הבית חב"ד
בנמלי התעופה
ובחברת "אל על" במיוחד
וזכה שהרבי שלח המצות ע"י
ואמר עליו "אונזער יקותיאל"
נואם קבוע בסיומי הרמב"ם ב-770
והדפיסם ב"תקות מנחם"
ניהל "ועד המחנכים"
פעל במרץ בעניני שלימות הארץ
ראש מטה שירה וזמרה
לקבלת פני משיח צדקנו
קירב רבים אל רבנו ובדרכי נועם
השאיר דור ישרים יבורך
הולכים בדרכי רבותינו נשיאנו

נקטף בתאונת דרכים
ביום השני לפ' "וקם שבט מישראל"
י"ב תמוז ה'תשע"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

(מנוסח המצבה)

*

נדפס ע"י ידידין

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי זוגות מרת גיטל רחל שיחיו שגלוב

יכול לקיים המצוה ד'ואכלת ושבעת וברכת'¹² לאמיתתה עד שהקב"ה יושיבנו על שולחנו להסעודה דלעתיד לבוא.

(משיחות ש"פ וירא, ח"י מרחשון תשנ"ב)

(12) עקב ת, יו"ד.

שיחות

וירא

לקוטי

לעומת זאת הקדושים, אשר מסרו את נפשם על קידוש ה' בדורות הבאים, עשו זאת משום הציווי של „ונקדשתי בתוך בני ישראל”²¹.

אך הסבר זה אינו מספק. כי, בנוסף לכך, שדחוק ביותר לומר, ש„הייתי יכול לומר...”, משום שזוהי בקשה בלבד ולא הכרח: שהרי כאשר הקדוש־ברוך־הוא בעצמו מבקש דבר, ואפילו באופן שניתן „להתמקח”, כביכול, הרי זה „הכרח”, ובמיוחד אצל אברהם אבינו –

ובנוסף לכך גם הקדושים שהוזכרו לעיל – היו ביניהם אשר מסרו את נפשם על קידוש ה' על דברים שאינם בגדר של קיום וציווי מן התורה. ואדרבה – היה עליהם, לכאורה, לחפש היתר על פי ההלכה, כידוע הדיון על כך²², אם מותר למסור נפש על דבר שלפי הדין חל עליו הכלל „יעבור ואל יהרג”.

ד. כל ההתחלות קשות

ידוע ההסבר המובא על כך בתורת החסידות²³:

החידוש של אברהם אבינו היה, שהוא היה הראשון אשר התגבר על נסיון של מסירות נפש, והרי ההתחלה של כל דבר היא קשה ביותר, כפתגם הידוע²⁴ „כל ההתחלות קשות”. אך לאחר שאברהם פתח את הצינור של מסירות הנפש, נמשך בעולם הכח והאפשרות למסירות נפש²⁵,

עקדת מזבח אחד ואני עקדתי שבעה מזבחות¹⁴. וכן היו לאחר מכן בתקופות הגזירות והשמד ר"ל מקרים רבים שלא זו בלבד שיהודים מסרו את נפש עצמם על קידוש ה', אלא הם מסרו אף את נפש ילדיהם, כידוע¹⁵.

ג. עקדת יצחק – לא מתוך הכרח

בספר העיקרים¹⁶ מוסבר, שהחידוש שבעקדת יצחק הוא בכך ש„לא נתערב בפעל העקדה שום צד הכרח כלל, כי אפילו מצות ה' יתברך לא היתה מכרחת אותי, וזה דבר בארוהו רבותינו ז"ל¹⁷ על פסוק¹⁸ „ה' יראה... אמר אברהם לפני הקדוש־ברוך־הוא: רבוננו של עולם, גלוי וידוע לפניך שבשעה שאמרת לי קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק והעלהו לי לעולה הייתי יכול לומר: ולא כבר אמרת לי כי ביצחק יקרא לך זרע¹⁹, ולא אמרתי כן, אבל כבשתי רחמי ולא הרהרתי אחר מדותיך, שידמה מזה מפורש, שאפילו מצד מצות ה' יתברך לא היה אברהם מוכרח, אחר שהיה יכול להתנצל על זה ממנו בטענה אמיתית אם רצה”. ובכך מסביר הר"ן²⁰ מדוע נאמר „קח נא...”, בלשון בקשה – משום שהיתה זו בקשה, ולא הכרח.

14) וראה סה"מ תרע"ח ותרפ"ח שם שהביאו דוגמא מסיפור זה.

15) ראה בפרטיות בספרי קורות תקופות ההם, קינות לט"ב ד"ה התרישו ממני. ועוד. ב"י לטו"ד סקנ"ו בבדק הבית: ומעשה ברב אחד כו'. ובכ"מ

16) שם.

17) ב"ר פנ"ז, י (בשינוי לשון). וראה גם פרש"י פרשתנו כב, יב. ועוד.

18) פרשתנו כב, יד.

19) שם כא, יב.

20) דרשות הר"ן הדרוש הששי (ע' קה ואילך) פירוש

ה"רן עה"ת על הפסוק.

21) אמור כב, לב. וראה רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ה. וראה הנסמן בלקו"ש (וסה"מ) שבערה 33.
22) ראה טור ושו"ע יו"ד ר"ס קנז. ובנ"כ שם.
23) סה"מ תרע"ח ותרפ"ח שם. לקו"ש ח"י ע' 46. וראה גם קומץ המנחה (למהרא"ל צונץ) פ' אמור (עו, ב). בית רבי שם. ועוד.
24) מכילתא ורש"י יתרו יט, ה. תוד"ה פסיעה – תענית י, ב.
25) והגם דכח המס"נ הוא בעצם הנשמה כנודע, הנה

להביא את 770 הביתה!
 כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית! האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind> יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ולכן קל הרבה יותר לעשות זאת אחר כך, כי יש צורך רק להוציא את הדבר מן הכח את הפועל²⁶.

אך אין מובן:

מסירות הנפש בפועל „הומשכה“ והורדה לעולם על ידי אברהם אבינו כבר לפני נסיון העקדה – בנסיון של אור כשדים²⁷, כאשר אברהם מסר את נפשו כדי להכחיד כל מיני עבודה זרה ולפרסם את האלקות בעולם²⁸, עד כדי כך – כמובא בספרו של הרמב"ם „היד החזקה“, ספר הלכות²⁹ – „בקש המלך להורגו ונעשה לו נס“.

יותר מכך: בנסיון של „אור כשדים“ יש, לכאורה, מעלה נוספת לעומת נסיון העקדה, כי נסיון העקדה היה על פי דיבורו של הקדוש ברוך הוא – „ה' דבר בו“. אך לא כן הנסיון של אור כשדים.

וכיון שענין העקדה לא היה הארוע הראשון של מסירות נפש – ואפילו לא אצל

זהו סתום ונעלם מאד, ולולא המס"נ דאע"ה לא הי' ענין המס"נ (סה"מ תרע"ח שם. ועד"ו בתרפ"ח שם).
26) וצ"ע איך מתאים ביאור זה עם מ"ש באגה"ק שם שמעלת העקדה היא הריעות. וראה לקו"ש שבהערה 28. לקמן הערה 47.
27) ראה פדר"א פכ"ז. ועוד.

28) וראה שיחת חגה"פ תש"ג (לקו"ד כרך ג' תמ, ב. ספר השיחות תש"ג ע' 94) שפתיחת הצנור דאברהם היתה במס"נ דאור כשדים. וכן מפורש בד"ה פדה בשלום תרפ"ו (סה"מ תרפ"ו ע' פג): וכאשר השליכו אותו לכבשן האש לא חשב למס"נ כי הוא עשה עבודתו ובוז פתח הצנור דמס"נ אל הבאים אחריו. וכן משמע בספר השיחות תש"ב ע' 30 (היום יום ג' מ"ח) שהמס"נ שהוריש אברהם לכל ישראל היא מסירות נפשו על פירסום אלקות בעולם, שזה הי' באור כשדים. וראה גם לקו"ש ח"י ע' 205. ח"ג ע' 209 והערה 2*. אבל בסה"מ תרע"ח ותפר"ח שם, ענין פתיחת הצנור הוא ביאור על זכירת העקדה.

29) הל' ע"ז פ"א הא"ג.

(* ולהעיר מבר"פ ד"ד. ט: וירח ה' .. וירח של אברהם נעלה מכבשן האש. ובהמשך תער"ב ח"א ע' תמג שזחו בחי, „ביטול המהות“.

אברהם עצמו – שבה הקושיה ומתעוררת: מהי המעלה המיוחדת של נסיון העקדה?

ה. מסירות נפש – התבטלות עצמית

כדי להבין זאת יש להקדים ולבאר את החידוש שבמסירות נפש בכלל:

מן ההסבר³⁰ שאברהם פתח את הצינור (דבר המשמש להעברת מים וכדומה ממקום אחד למשנהו) של מסירות נפש בעולם, מובן, שלולא זאת אינה קיימת מציאות של מסירות נפש בעולם.

ההסבר לכך הוא: מסירות נפש היא ביטול המציאות העצמית וה"יש". משמעותו של „נברא“ היא שהבורא ברא מציאות וישות בפני עצמה. ומובן שהנברא אינו יכול להגיע בכוחות עצמו לדרגה שמעל למציאות³¹, בדומה לנאמר „אין חבוש מתיר עצמו...“³². לכן הוא זקוק לכוח „ממקום אחר“ כדי שיוכל להגיע לידי מסירות נפש.

ולכאורה, תמוה: ענין מסירות הנפש קיים גם אצל אומות העולם – בנוסף לכך שיש דעה³³ הסוברת שגם בן נח מצווה על קידוש ה'. היו כמה ארועים – להבדיל –

30) ראה סה"מ תרע"ח ותפר"ח שם. וראה מאמרי אדה"ו על פרשיות התורה שם ע' קל. ובכ"מ. ולהעיר מתניא פ"ח. סה"מ תש"ט ע' 121 ובהנסמן שם.
31) ראה גם לקו"ש [המתורגם] ח"ח ע' 326 (וש"נ). ועוד.

32) ברכות ה, ב.

33) ראה מנחת חנוך מצוה רצו (ע"פ פרש"י סנהדרין עד, ב). אבל ידוע פס"ד הרמב"ם (הל' מלכים פ"ה ה"ב). וכ"כ בס' חסידים סרי"ט. ומפורש הוא בירוש' שביעית פ"ד ה"ב (ושלא לאפושי מחלוקת בין הירושלמי לבבלי – משמע מהירוש' כתוס' בבבלי שם). וצ"ע שלא הביאן בכס"מ לרמב"ם שם. ואכ"מ. וראה הערה בסה"מ תש"ט שם (לקו"ש ח"ב ע' 212 ואילך).

התקופה השייכת למזמור צדי"ק, שסימומו וחותרו „ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גו' ומעשה ידינו כוננהו“, דקאי על בית המקדש דלעתיד⁷, „מקדש אדני כוננו ידיך“⁸.

* * *

ועוד והוא העיקר:

נוסף על המבואר לעיל שקיימת מציאותו של משיח בניצוץ משיח (בחי' היחידה) שבכאו"א מישראל, קיימת גם מציאותו של משיח כפשוטו (יחידה הכללית) – כידוע ש„בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל“⁹, „א' הראוי מצדקתו להיות גואל, ולכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו כו“¹⁰, ואילו לא היו מתערבים ענינים בלתי רצויים המונעים ומעכבים כו', הי' מתגלה ובא בפועל ממש.

וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, משיח¹¹ שבדורנו, שכבר נסתיימו ונשלמו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו, הרי, בימינו אלו נתבטלו כל המניעות והעיכובים כו', וכיון שכן, ישנה (לא רק המציאות דמשיח, אלא) גם ההתגלות דמשיח, ועכשיו צריכים רק לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש!

... וכיון שכן, מובן, שכל הענינים וכל הפעולות חדורים בעניני משיח וגאולה, כולל גם באכילתו ושתייתו, שמשותק לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר, עד כדי כך שגם לאחרי הסעודה נשאר רעב לסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר, ובמילא, טוען להקב"ה שאינו

7) מדרש תהלים עה"פ.

8) בשלח טו, יז.

9) פ"ה הברטנורא למגילת רות.

10) ראה שו"ת חת"ס חו"מ (ח"ו) בסופו (סצ"ח). וראה שו"ת פאת השדה מע' האל"ף כלל ע'. ועוד.

11) יחידה הכללית, שמאירה ומתגלה בנשמתו של נשיא הדור, שכולל את כל נש"י שבדור (ראה ד"ה פדה בשלום בשערי תשובה לאדהאמ"צ פ"ב).

הוספה בשורת הגאולה

מ.ז.

פעולתו של אדנ"ע ביסוד ישיבת תומכי תמימים – כמבואר בשיחתו הידועה¹ בענין "כל היוצא למלחמת בית דוד", שתלמידי תומכי תמימים הם "חיילי בית דוד" שיוצאים למלחמת בית דוד נגד אלו "אשר חרפו עקבות משיח"², ובלשון הרמב"ם בהלכות מלכים ומלחמות ומלך המשיח³: "ילחם מלחמות ה'" עד ש"נצח", כמרומו גם בהמשך הכתובים ד"אשר חרפו עקבות משיח" – "ברוך ה' לעולם אמן ואמן"⁴, ש"אמן" (ועאכו"כ ב"פ אמן) מורה על הנצחון במלחמה⁵, שע"ז נעשה ביאת וגילוי דוד מלכא משיחא בפועל ממש.

ובהדגשה יתירה בדורנו זה – דור השלישי לאדנ"ע ולתלמידיו חיילי בית דוד, שבו מסתיימת ונשלמת עבודתם של חיילי בית דוד להביא את הגאולה בפועל ממש ע"י דוד מלכא משיחא, וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין שכבר נסתיימה ונשלמה כל העבודה, ועומדים מוכנים לקבלת דוד מלכא משיחא, ועאכו"כ לאחרי המשך העבודה באופן ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁶.

ובדורנו זה נמצאים כבר בשנת הצדי"ק – לאחרי סיום שנת הפ"ט, הקשורה עם מזמור הפ"ט, שסיומו וחותרו "אשר חרפו עקבות משיח", "ברוך ה' לעולם אמן ואמן", גמר הנצחון דמלחמת בית דוד, ומתחילה

- (1) שיחת שמח"ת תרס"א – לקו"ד ח"ד תשפז, ב ואילך. ס' השיחות תש"ב ס"ע 141 ואילך.
- (2) תהלים פט, נב.
- (3) ספי"א.
- (4) שם, נג.
- (5) ראה נזיר בסופה. וש"נ.
- (6) תבוא כט, ג.

לקו"ד

וירא

שיחות

נסיון העקדה לעומת הנסיון באור כשדים, שענין זה היה בו בגלוי:

מסירות הנפש באור כשדים התבטאה בכך שאברהם מסר את נפשו למען פרסום האמונה בה' בעולם, ולכן תיתכן ב"עולם" מחשבה שמסירות נפש זו נבעה מחישובים של קדושה: הכרתו בנחיצות ובצורך להאיר את העולם שהיה משמש באפילה³⁹ היתה עזה כל כך, עד אשר הוא לא התחשב בשום גורם מעכב, ומסר על כך את נפשו³⁹.

ואילו בענין העקדה כשלעצמו לא נכלל שום דבר אחר, אלא "ירא אלקים אתה", ועל כך מסר אברהם את נפשו.

ענין העקדה לא היה כרוך בפרסום בעולם עד כמה צריכה להיות ההתמסרות לה, כי – כדברי האבן עזרא⁴⁰ – "בשעה שעקד בנו לא היו שם אפילו נערי"⁴¹.

ואדרבה, כפי שהוסבר במקום אחר⁴², העקדה סתרה, לכאורה, את פרסום האלקות בעולם: באמצעות העלאת יצחק לעולה היה "נעקר", העיקר ששתל אברהם⁴³, ולא היה המשך ח"ו לפרסום האלקות בעולם.

(39) ראה בי"ד פ"ב, ג.

(39*) להעיר מפרשת דרכים דרוש א' וב' אי אברהם ה' מחוייב במסנ"פ דאור כשדים, ואם ה' מותר לו למסור נפשו.

(40) פרשתנו כב, א. ועד"ו ברד"ק כאן. עקדה שער כא. (41) בראב"ע שם שדעת הרס"ג (וכ"ה דעת הרמב"ם במו"נ ח"ג פכ"ד. בחיי כאן. אברבנאל כאן. ועוד) שנסיון העקדה ה' "להראות צדקתו לבני אדם". אבל עכצ"ל הכוונה בזה, להודיע לזרות הבאים בו" (ל' הרד"ק כאן. וראה גם עקדה שם (קסט, סע"א)), כי גם להרס"ג לא היו שם אפילו נערי (כמ"ש בראב"ע שם. וכ"כ במו"נ שם).

(42) לקו"ש ח"ח ע' 349.

(43) ל' הרמב"ם הל' ע"ז שם (לגבי מצב בני" במצרים). ואף שגם בנסיון דאור כשדים אם לא ה' אברהם ניצול ח"ו, לא ה' המשך לפירסום שמו של הקב"ה, מ"מ (נוסף לזה שא"י דומה לעקדת עיקר שכבר נשתל, הרי) שם המס"ג גופא מביאה פירסום אלקות, משא"כ כאן, כנ"ל בפנים.

שבהם גויים מסרו את חייהם למען אמונותיהם³⁴ ודעותיהם וכדומה³⁵.

ויש לומר, שההסבר לכך הוא³⁶:

עצם העובדה שאדם מוכן למסור את חייו למען עבודת ה', אינה מהווה הוכחה שזוהי מסירות נפש אמיתית של ביטול המציאות העצמית באופן מוחלט. ייתכן, שהוא מוסר את נפשו משום שלפי חישוביו והגיונו, משתלם לו הדבר יותר מאשר להשאר בחיים, והוא ירויח משהו גדול יותר.

מסירות נפש המבוססת רק על "חישוב" כזה, כדלעיל, יכולה להיות – להבדיל – גם אצל אומות העולם. כאשר הגוי חושב שבאמצעות "מסירות הנפש" שלו הוא ירויח, ומציאותו תגדל. או בצמד השלילי שבדברים: אילו לא ישיג את הפצו המסויים הרי "למה לו חיים", בדומה למי ש"עלה טינא בלבו"³⁷, מדת הנצחנות, ובמיוחד אצל מלך³⁸ וכדומה.

מסירות הנפש האמיתית היא למסור את ה"אני" – להתמסר לחלוטין לקדוש-ברוך-הוא, מסירה ונתינה הנעלית מכל החישובים ההגיוניים או הרגשיים וכדומה. מתבטלים לגמרי כלפי הקדוש-ברוך-הוא, באופן שהמציאות העצמית אינה תופסת כלל מקום.

1. עקדת יצחק – ללא הגיון

ויש לומר, שזה היה החידוש והמעלה של

(34) ראה גם המשך תרס"ז ע' רסז.

(35) מש"כ (ראה יב, לא): את בניהם גו' ישרפו באש – י"ל שהוא מפני אכזריות (ע"ד מחז"ל בעורב – עירובין כב, א), שהרי הם ההיפך מרחמנים וגמ"ח. וראה תניא ספ"א.

(36) ראה תו"א ק"ט, סע"ד ואילך. אוד"ת מג"א ע' ב'ש"ו. ס' הלקוטים (צ"צ) ערך מס"ג. וש"נ.

(37) סנה' עה, א.

(38) ראה ד"ה באתי לגני תשי" פ"א.

ח. כוח מסירות הנפש – ירושה

זהו ההסבר לכך ש„פתיחת הצינור בעולם” למסירות נפש נעשתה על ידי נסיון העקדה ולא על ידי הנסיון של אור כשדים: המשמעות של „פתיחת הצינור” למסירות נפש היא, שאברהם אבינו הוריש לישראל את כח מסירות הנפש האמיתית, עד כדי כך, שזהו רצונו האמיתי של כל יהודי – „לרצונכם” ממש⁴⁸. ולכן כאשר יהודי מוסר את נפשו לקדוש־ברוך־הוא, ואפילו באופן שכלפי חוץ ניתן לחשוב שיש כאן חישוב הגיוני כלשהו – הרי הוא עושה זאת ממש מתוך מסירות נפש אמיתי – הוא מוסר את כל ישותו⁴⁹ לקדוש־ברוך־הוא, מעל לכל חישוב, כנסיון העקדה.

עד כדי כך שאדמו”ר הזקן אומר בשולחן ערוך⁵⁰, ש„טוב לומר בכל יום פרשת העקדה... וגם כדי להכניע יצרו לעבוד ה’ יתברך כמו שמסר יצחק נפשו”. והרי, לכאורה, כיצד ניתן להשוות בין עבודתו של כל יהודי „להכניע יצרו לעבוד ה’ יתברך” לבין „מסר יצחק נפשו” – מסירות נפש מושלמת ביותר, כדלעיל?

אלא – משום שבאמצעות פתיחת הצינור של מסירות נפש ממש על ידי אברהם, הרי כל עבודה רוחנית של יהודי, שהוא זרע אברהם, בן ויורש של אברהם – מורשה קהלת יעקב „להכניע יצרו לעבוד

העקדה, כנ”ל בפנים. (ב) הרי מפורש במאמרים הנ”ל שפתיחת הצינור היא ביאור הזכרת העקדה –

אלא, שעי”י נסיון העקדה נתברר למפרע, שגם המס”נ דאור כשדים היא מס”נ אמיתי.

(48) ראה רמב”ם הל’ גירושין ספ”ב.

(49) וי”ל כולל עצם נפה”א – חלק אלקה ממעל ממש.

(50) אר”ח מהד”ק ס”א ס”

ה’ יתברך כמו שמסר יצחק נפשו: זהו להתמסר אל הקדוש־ברוך־הוא באופן בדיוק כפי שאברהם מוליך אותו לעקדה, מושלם. כי רצונו האמיתי של כל יהודי הוא (משיחות ש”פ וישב תשל”א, ש”פ מט”מ תשל”ה)

לזכות

כ”ק אדונו מורנו ורבינו

מלך המשיח

ויה”ר שע”י קיום הוראת

כ”ק אדמו”ר מלך המשיח (בשיחת ב’ ניסן ה’תשמ”ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק’,

שההכרזה תפעל ביאת דוד מלכא משיחא

יחי אדונו מורנו ורבינו מלך המשיח

לעולם ועד

כל מסירות הנפש בעקדה נעשתה רק משום שהקדוש־ברוך־הוא חפץ ובקש זאת⁴⁴, ולכן פעל כך אברהם.

וזהו החידוש של נסיון העקדה שעליו התגבר אברהם אבינו: מסירות הנפש בעקדת יצחק היתה כזו, שאין לה כלל הגיון ואינה מובנת בשכל, אלא זהו רצון ה’ בלבד, ולכן היא מבטאת התבטלות מוחלטת של המציאות העצמית⁴⁵.

ז. הוכחה למפרע

לפי כל האמור לעיל מובן מדוע נאמר בגמרא „שלא יאמרו אין ממש בראשונים”: אילו לא היה אברהם עומד, חלילה, בנסיון העקדה, ניתן היה לחשוב – „יאמרו” – שהוא עמד בנסיונות הקודמים משום שהם תאמו לשכלו – שכל דקדושה, אך „איני יודע”⁴⁶, לפחות, אם היתה כאן מסירות נפש ממש.

ואילו עמידתו של אברהם אבינו בנסיון העקדה הוכיחה למפרע שגם בנסיונות ה„ראשונים” הוא עמד מתוך מסירות נפש ממש, מתוך התמסרות מלאה והתבטלות מוחלטת⁴⁷.

(44) וי”ל שזהו נתינת הכח מהבורא, שנמשך ע”י

הצינור ופתיחתו שע”י אברהם.

(45) וי”ל שזהו טעמו של הר”ן שפ”י „קח נא” שהוא רק ל’ בקשה ולא ל’ ציווי (כנ”ל ס”ב) – כי זה מורה עוד יותר על ענין המס”נ בלי חשבון, גם לא החשבון של קיום ציווי ה’.

(46) ראה לקו”ת ויקרא (בהוספות נ, סע”ד מאמרי אדה”ו הקצרים ע’ שט – נעתק עם (הגהות) באוה”ת ר”פ פינחס ורד”ה אך בגורל תרכ”ו. רד”ה אשרנו תרפ”ה ותרצ”ו (בסה”מ קונטרסים ח”ב)), ובביאור מאמר ריב”ו איני יודע כו’ בכ”מ.

(47) עפ”י אולי יש לתווך הביאור הנ”ל עם המבואר באגה”ק שם, שמעלת אברהם בעקדה היתה הוריות, ולא ניהא ל’ תירוצ זה ד, פתח, ונת’ במ”א (לקו”ש שבהערה 28) שהוא משום שפתיחת הצינור היתה בנסיון דאור כשדים – ולכאורה: (א) הרי הנסיון דאור כשדים אינו דומה לנסיון